

Enhed
INTOKO, International Økonomi

Samlenotat til SAU til ECOFIN 14. oktober 2014

Sagsbehandler
DEPTLK

Koordineret med

Sagsnr.
2014 - 15920

Doknr.
141085

Versionsnr.
1

Dato
14-10-2014

1. Tiltag til fremme af investeringer i EU -
- *Udveksling af synspunkter*
KOM(2014) 168
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
2. Kommissionens meddelelse om forskning og innovation som kilde til fornyet vækst -
- *Udveksling af synspunkter*
KOM(2014) 339
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
3. Opfølgning på IMF- og G20-møder i Washington den 9.-11. oktober 2014 -
- *Information fra Formandskabet og Kommissionen*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
4. Forberedelse af DER den 23.-24. oktober 2014 Udgået
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet
5. Kreditinstitutters bidrag til afviklingsfonde -
- *Status*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
6. Obligatorisk automatisk udveksling af skatteoplysninger Side 3
- *Politisk aftale*
KOM(2013) 348
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet og Skatteministeriet
7. Energibeskatningsdirektivet Side 7
- *Orienterende debat*
KOM(2011) 169
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet og Skatteministeriet
8. Irlands førtidsindfrielse af IMF-lån -

- Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (ECOFIN) den 14. oktober 2014, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse.
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet

Dagsordenspunkt 6: Obligatorisk automatisk udveksling af skatteoplysninger

KOM(2013) 348

Resumé

Kommissionen fremsatte den 12. juni 2013 et forslag om ændring af direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbejde på beskatningsområdet. På ECOFIN den 10. oktober 2014 ventes ændringsforslaget inklusiv efterfølgende justeringer at blive drøftet med henblik på at opnå en politisk aftale.

Forslaget udvider anvendelsesområdet for automatisk udveksling af oplysninger om betalinger mv. fra finansielle institutter i et EU-land til modtagere i et andet EU-land, således at der skabes grundlag for, at flere indtægtstyper omfattes af obligatorisk automatisk informationsudveksling. Forslaget består overordnet af to elementer. 1) finansielle institutter i alle EU-lande skal indberette oplysninger til skattemyndighederne i deres eget land om betalinger mv. til personer i andre EU-lande. 2) disse oplysninger sendes automatisk videre til skattemyndighederne i personernes hjemlande.

Siden Kommissionen fremsatte sit ændringsforslag den 12. juni 2013 har EU-landene på teknisk niveau forhandlet om et revideret ændringsforslag mhp. at sikre, at dette forslag sammen med de vedtagne ændringer til rentebeskatningsdirektivet (KOM(2008) 727) skaber en EU-ramme om den styrkede automatiske informationsudveksling, der samtidig sikrer overensstemmelse med den globale OECD standard for automatisk informationsudveksling.

Baggrund

Ændringer af direktivet om administrativt samarbejde skal ses i sammenhæng med det store arbejde der foregår på både europæisk og globalt plan med automatisk informationsudveksling mhp. håndhævelse af nationale skatteregler og at bekæmpe skatteunddragelse og skattely. Et af de centrale spørgsmål er derfor at sikre én europæisk standard, som er i overensstemmelse med den globale standard. Se vedlagte bilag for en sammenstilling af de forskellige initiativer.

Globalt

Globalt, herunder i G8 og G20, er der bred opbakning til øget automatisk informationsudveksling. OECD offentliggjorde den 13. februar 2014 en global standard for automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti, der fik G20-ledernes støtte den 23. februar 2014. Efterfølgende har OECD udført det tekniske arbejde med udvikling af modellen, og den 21. juli 2014 offentliggjorde OECD den endelige standard. G20 godkendte den 21. september 2014 herefter formelt OECD standarden. I denne forbindelse har G20-medlemmerne tilkendegivet, at de vil begynde automatisk udveksling af oplysninger mellem hinanden og med andre lande i 2017 for 2016 eller udgangen af 2018, afhængigt af gennemførelse af den nødvendige nationale lovgivning.

Den globale standard har i høj grad overlap med *USA's bilaterale FATCA-aftaler* (*Foreign Account Tax Compliance Act*). USA har indgået og er i gang med at indgå sådanne aftaler om automatisk informationsudveksling med en række lande på globalt plan, herunder også skattely. Danmark og USA har indgået en såkaldt FATCA-aftale, så Danmark og USA gensidigt kan sende oplysninger til henholdsvis de amerikanske og danske skattemyndigheder. I takt med at andre EU-lande indgår samme bilaterale aftaler med USA, har mange EU-lande lagt vægt på, at alle EU-lande foretager automatisk informationsudveksling mellem hinanden i samme omfang, som de foretager automatisk informationsudveksling med USA.

EU

Fem EU-lande (Frankrig, Italien, Spanien, Tyskland og UK) tog initiativ til, at automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti, baseret på FATCA-aftalerne, skal være ny international standard (sammen med den nuværende standard om informationsudveksling efter anmodning). På ECOFIN den 14. maj 2013 blev der vedtaget to erklæringer om femlande-initiativet. Den ene, støttet af nu 26 EU medlemsstater og i alt 47 jurisdiktioner, herunder Danmark, udtrykker støtte til initiativet til at udvikle en global standard for udvidet automatisk informationsudveksling. Den anden erklæring, udarbejdet af Danmark, Finland og Sverige, lægger vægt på, at den interne europæiske informationsudveksling baseres på en EU-ramme. De nævnte 26 EU medlemsstater og i alt 46 jurisdiktioner globalt (det såkaldte Early Adopters Initiative) har tilkendegivet, at de vil begynde automatisk udveksling efter den nye OECD model fra 1. januar 2016 således, at der udveksles automatisk information første gang for 2016 i 2017.

DER opfordrede på sit møde den 22. maj 2013 til hurtigt fremskridt og opfordrede til udvidet anvendelse af automatisk informationsudveksling både på EU-niveau og globalt niveau med henblik på at bekæmpe skattesvig, skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning. Kommissionen fremlagde herefter den 12. juni 2013 sit forslag om ændring af direktivet om administrativt samarbejde med henblik på at udvide omfanget af automatisk informationsudveksling.

Både af hensyn til de finansielle institutter, der vil få nye eller udvidede indberetningspligter, og af hensyn til skattemyndighederne i deltagerlandene er det vigtigt, at der kun indføres én fælles global standard, som skal være gældende, uanset hvilket land eller område der skal modtage eller afgive oplysningerne.

For at opnå én fælles standard har det været af stor vigtighed, at standarden har været udviklet i et tæt samarbejde mellem EU og OECD. EU har i sine forhandlinger om ændringer af direktivet og timingen heraf derfor også søgt at sikre overensstemmelse med den globale udvikling på området. DER opfordrede således den 21. marts 2014 Rådet til at sikre, at EU-retten med vedtagelsen af direktivet inden udgangen af 2014 er fuldt ud på linje med den nye globale standard. Siden Kommissionen fremsatte sit oprindelige ændringsforslag den 12. juni 2013 har EU-landene på teknisk niveau forhandlet om, at revidere ændringsforslaget således, at det sammen med de vedtagne ændringer til rentebeskatningsdirektivet (KOM(2008) 727) skaber en EU-ramme om den styrkede automatiske informationsudveksling, der samtidig sikrer overensstemmelse med den globale OECD standard for automatisk informationsudveksling.

Indhold

Automatisk informationsudveksling indebærer systematisk overførsel hvert år af oplysninger om betalinger som f.eks. løn, pension, renter, udbytte osv. fra betalere i et land til modtagere i et andet land. Betaleren, fx en bank, giver sine skattemyndigheder oplysning om hver betaling med angivelse af beløbets art og størrelse samt modtagers identitet, og oplysningerne sendes videre til skattemyndighederne i modtagerens bopælsland, så oplysningerne kan indgå ved bopælslandets beskatning.

Det nuværende direktiv om administrativt samarbejde (direktiv 2011/16/EU) medfører, at EU-landene skal foretage automatisk informationsudveksling i begrænset omfang. Et EU-land skal *alene* videresende oplysninger til de andre EU-lande ved automatisk informationsudveksling, for så vidt angår betaling af lønindtægt, bestyrelses honorarer, livsforsikringsprodukter, pensioner samt om ejendomsret til og indtægt fra fast ejendom. Oplysningerne skal kun udveksles, hvis de findes hos skattemyndighederne i forvejen, og det varierer fra land til land, hvilke kategorier man har oplysninger om.

Kommissionens ændringsforslag

Efter det fremsatte direktivforslag (KOM(2013) 348) lægges der op til at øge omfanget af automatisk udveksling af oplysninger, herunder oplysninger om

- Udbytte
- Kapitalgevinster
- Enhver indkomst fra aktiver, der indestår på en finansiel konto, som ikke allerede er omfattet af EU-lovgivning (f.eks. afkast af finansielle kontrakter)
- Ethvert beløb, hvortil den finansielle institution er debitor (inkl. afdragsbetalinger) og kontosal-di.

Forslaget omfatter alene konti ejet af personer.

For disse nye kategorier af oplysninger skal der ikke gælde forbehold om, at informationerne kun skal udveksles, hvis de forefindes hos skattemyndighederne i forvejen. Medlemsstaterne skal således pålægge de finansielle institutter at indberette oplysningerne med henblik på, at de kan udveksles.

Justeringer til Kommissionens ændringsforslag

For at sikre overensstemmelse mellem EU rammen og den globale standard for udveksling af skatteoplysninger på det finansielle område er har EU-landene på teknisk niveau overordnet opnået enighed om, at der skal foretages tilpasninger af ændringsforslaget til direktivet om administrativt samarbejde på følgende områder:

- at typerne af de konti, reglerne skal anvendes på, skal udvides,
- at reglerne ikke alene gælder personer, men også selskaber
- at reglerne for, hvilke oplysninger der skal udveksles om de enkelte konti skal ændres og præciseres
- at der skal fastsættes regler for de procedurer, de finansielle institutter skal gennemføre for at identificere konti omfattet af indberetningsordningen.

Se også vedlagte bilag, der sammenstiller initiativer på området for automatisk udveksling af skatteoplysninger på det finansielle område.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i TEUF-traktatens artikel 115, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemsstaterne.

Nærhedsprincippet

Ensartede rammer for medlemsstaternes automatiske udveksling af skatterrelevante oplysninger kan bedst opnås ved en fælles retsakt. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

De gældende regler om indberetningspligt for danske pengeinstitutter mv. vedrørende rentebetalinger findes i skattekontrolloven. Ved lov nr. 1634 af 26. december 2013 gennemførtes de ændringer i skattekontrolloven, der er nødvendige til gennemførelse af Danmarks FATCA-aftale med USA. Det forventes, at disse lovændringer også er tilstrækkelige til at gennemføre ændringerne i direktivet om administrativt samarbejde. Det vil dog først kunne vurderes endeligt, når der foreligger en endelig aftale herom.

Statsfinansielle konsekvenser

Ændringerne i direktivet har ikke umiddelbare statsfinansielle konsekvenser, men forbedrede muligheder for effektiv skattekontrol vil styrke de offentlige finanser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, men forbedrede muligheder for effektiv skattekontrol vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Direktivforslaget er sendt i høring hos Advokatsamfundet, Borger- og Retssikkerhedschefen, Børsmæglerforeningen, CEPOS, CEVEA, Danmarks Skibskreditfond, Dansk Aktionærforening, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Datatilsynet, Den Danske Fondsmæglerforening, DVCA, Erhvervsstyrelsen - TER, Finans & Leasing, Finansrådet, Finanstilsynet, Forsikring & Pension, FSR - danske revisorer, Indskydergarantifonden, InvesteringsForeningsRådet, Lokale Pengeinstitutter, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Retspolitisk Forening, SKAT, SRF Skattefagligt, Videncenter for Landbrug og VP Securities A/S. Høringsfristen udløb den 18. oktober 2013.

Forsikring og Pension udtrykte støtte til øget international informationsudveksling, men at byrden skal begrænses ved at koordinere tiltagene.

Folketingets Europaudvalg fik forelagt et supplerende grundnotat om resultatet af høringen den 8. januar 2013.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalget den 18. juni 2013 forud for ECOFIN den 21. juni 2013.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter generelt automatisk udveksling af skatteoplysninger, og støtter konkret den globale standard samt en fælles EU-ramme for styrket informationsudveksling på grundlag af Kommissionens forslag til ændring af direktivet om administrativ bistand.

Fra dansk side støtter man en EU-ramme, der er konsistent med den globale standard.

For så vidt angår tidspunktet for ikrafttrædelsen er det væsentligt at fastholde det nuværende momentum. Danmark støtter derfor en ikrafttrædelse 1. januar 2016.

Andre landes holdning

Alle 28 EU-lande støtter principielt forslaget om ændringer af direktivet inden udgangen af 2014, der sikre en EU-ramme for automatisk informationsudveksling i fuld overensstemmelse med den globale standard.

Timing for ikrafttrædelsen af det ændrede direktiv er usikker, da Luxembourg og Østrig ikke hidtil har kunnet støtte en tidsplan, der indebærer ikrafttrædelse den 1. januar 2016.

Dagsordenspunkt 7: Energibeskatningsdirektivet

Resumé

Kommissionen fremsatte den 15. april 2011 forslag til revision af energibeskatningsdirektivet. Forslaget skal sikre en mere rationel og målrettet energibeskatning på linje med EU's energi- og klimamål. Forslaget indebærer bl.a., 1) at alle energiarter beskattes med en energiafgift, der beregnes efter energiindholdet, og en CO₂-afgift, der beregnes efter CO₂-emissionerne; 2) bedre koordinering med EU's kvotesystem; 3) væsentligt øgede minimumssatser; og 4) ens afgiftsbelastning på ensartede energiprodukter, også når nationale afgifter overstiger minimumssatserne (proportionalitetsprincippet).

Danmark har støttet Kommissionens forslag ud fra bl.a. den betragtning, at det vil indebære bedre konkurrencevilkår for danske erhverv. Forslaget ligger desuden tæt op ad den danske energiafgiftsstruktur og flugter godt med Danmarks energi- og klimapolitiske mål.

Forhandlingssituationen under de skiftende formandskaber har været vanskelig og en række lande har arbejdet for at få fjernet centrale dele af forslaget. I særdeleshed har Polen ikke ønsket CO₂-beskatning.

Det italienske formandskab har fremlagt et kompromisforslag, som har et noget lavere ambitionsniveau end Kommissionens forslag og ligger tættere på det gældende direktiv. Med kompromisforslaget fjernes bl.a. de væsentligt øgede minimumssatser og proportionalitetsprincippet samt beskatning med både en energiafgift og en CO₂-afgift. Der indgår både en energiafgiftskomponent og en CO₂-afgiftskomponent i beregningen af selve minimumsafgiften, mens medlemsstaterne kan vælge om de vil have både en energiafgift og en CO₂-afgift i deres nationale lovgivning.

ECOFIN ventes den 14. oktober 2014 ved en orienteringsdebat at drøfte retningslinjer for det videre arbejde med forslaget til revision af energibeskatningsdirektivet. Medlemsstaterne forventes at fortsætte arbejdet med forslaget under det kommende formandskab.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2011) 169 af 15. april 2011 fremsendt forslag til Rådets direktiv om ændring af EU's energibeskatningsdirektiv (2003/96/EF) om beskatning af energiprodukter og elektricitet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 113 og vil skulle vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa Parlamentet.

Forslaget udmønter af en opfordring fra det Europæiske Råd i marts 2008 om at bringe energibeskatningen på linje med EU's energi- og klimamål.

Formål og indhold

Kommissionens direktivforslag har til formål at adressere en række problemer ved det gældende energibeskatningsdirektiv.

Det gældende energibeskatningsdirektiv fastlægger forskellige minimumssatser for beskatningen af energiprodukter (kul, olie, gas og bio-motorbrændstoffer m.v.), der

anvendes som motorbrændstof eller som brændsel til opvarmning, og for elektricitet. Biomasse-brændsel til opvarmning, som f.eks. halm og træ, er ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde, og kan beskattes eller fritages efter nationale regler.

De nuværende minimumsafgifter afspejler hverken energiprodukternes energi- eller CO₂-emissions-indhold. Det fører til forvriddninger på markedet for energiprodukter og har medført incitamenter, som er i strid med EU's klima- og energimål. Eksempelvis beskattes kul, som har et højt CO₂-emissions-indhold, lavere end naturgas og fyringsolie, som har relativt lavere CO₂-emissions-indhold. Det giver incitamenter til at bruge kul frem for energikilder, der giver mindre CO₂-udledninger. Hertil kommer, at de nuværende minimumssatser ikke er neutrale i forhold til energiprodukternes energiindhold (målt i gigajoule (GJ)). Fyringsolie har således en minimumsafgift, som er højere pr. GJ energi end minimumsafgiften for kul og naturgas. Det begunstiger forbruget af kul og naturgas i forhold til fyringsolie.

Med hensyn til motorbrændstoffer diskriminerer de nuværende minimumsafgifter mellem diesel og benzin. Minimumsafgifterne er højere for benzin og giver incitamenter til brug af diesel, som er langt større end den naturlige fordel, som diesel har som følge af det højere energiindhold pr. liter. De nuværende minimumsafgifter, som er fastsat pr. liter, diskriminerer også mellem biobrændstoffer og konventionelle brændstoffer. Minimumssatserne tager således ikke hensyn til, at biobrændstoffer har et lavere energi- og CO₂-emissions-indhold end de konventionelle brændstoffer pr. liter, hvilket – givet samme afgiftsniveau pr. liter - medfører, at bioethanol er det hårdest beskattede motorbrændstof (målt i forhold til energi- og CO₂-emissions-indhold). Der kan p.t. kun korrigeres for dette gennem statsstøttegodkendelser.

Hertil kommer, at det nuværende energibeskatningsdirektiv ikke er koordineret med EU's CO₂-kvotesystem. Det har fx givet anledning til, at visse sektorer udsættes for dobbeltregulering, dvs. både kvoter og afgifter.

Kommissionens forslag til ændring af energibeskatningsdirektivet indeholder følgende hovedelementer, som hver især omtales nærmere i det efterfølgende:

- a) obligatorisk opdeling af den nuværende minimumsafgift i en CO₂-afgift og en energiafgift;
- b) bedre koordinering mellem EU's energibeskatningsdirektiv og direktivet om EU's kvotehandelsystem (2003/87/EF);
- c) øgede minimumsafgifter for en række energiprodukter, herunder indeksering af energiafgiften og overgangsordninger;
- d) ens afgiftsbelastning på ensartede energiprodukter (efter energi- og CO₂-emissions-indhold), selv når nationale afgifter ligger over EU's minimumssatser (proportionalitetsprincippet);
- e) diverse øvrige ændringer bl.a. vedr. elektricitet, der tilføres skibe i havn samt mineralogiske processer.

2011-forslaget lagde op til, at ændringerne skulle træde i kraft fra 1. januar 2013 med undtagelse af en gradvis indfasning af de nye minimumsafgifter for motorbrændstoffer frem til 2018. Der foreslås overgangsordninger med forlængede frister for en række af de nye medlemslande¹. En uddybende redegørelse for forslaget og dets konsekvenser kan læses i samlenotatet oversendt forud for ECOFIN 8. november 2011.

¹ Det foreslås, at Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Rumænien og Slovakiet får en overgangsperiode for efterlevelse af CO₂-minimumsafgift frem til 1. januar 2021.

a) *Opdeling af den nuværende minimumsafgift i en CO2-afgift og en energiafgift*

Kommissionens forslag indebærer en opdeling af den nuværende minimumsenergiavgift (pr. liter eller kg m.v., dvs. metriske mål) i:

- en CO2-afgift baseret på energiprodukternes CO2-udledninger (ton CO2)
- en energiafgift baseret på produkternes energiindhold (GJ).

CO2-afgiften baseres på energiprodukternes CO2-emissioner med en sats på 20 euro pr. ton CO2 (150 kr. pr. ton CO2), uanset energiproduktets art. Den CO2-relaterede del af beskatningen vil være nul for alle biobrændstoffer og biobrændsler (der opfylder bæredygtighedskriterierne), idet de anses for at være CO2-neutrale. Det vil give biobrændslerne og biobrændstofferne en naturlig fordel.

Indførelsen af et fuldstændigt konsistent afgiftsgrundlag (prissignal) i forbindelse med CO2-emissioner uden for kvotesektoren er centralt i Kommissionens forslag. En række afgiftsundtagelser og lempelser vedrørende de nuværende minimumsavgifter overføres ikke til den foreslåede CO2-afgift. Eksempelvis gives der ikke – som for energiafgifterne – mulighed for at reducere CO2-afgiften for mindre kraftvarmeverker uden for kvotesektoren eller for landbruget.

Minimumssatserne for CO2-afgiften foreslås undersøgt i lyset af udviklingen i markedsprisen for emissionskvoter hvert femte år i forbindelse med, at Kommissionen forelægger Rådet en rapport om anvendelsen af energibeskatningsdirektivet.

En række af de østeuropæiske medlemsstater får overgangsperioder indtil 2021 med hensyn til indførelse af CO2-afgifter for især brændsler.

Energiafgiften baseres på energiprodukternes energiindhold målt i GJ. Energiprodukter med højere energiindhold pålægges højere energiafgifter. Således er der ensartede incitamentter til at spare energi. Dermed sikres det, at beskatningen vil være neutral overfor valget mellem forskellige brændsler. Denne fremgangsmåde vil udligne en ubalance i de gældende minimumssatser, hvilket vil være til fordel for biobrændstoffer og biobrændsler, som har et lavere energiindhold end konventionelle brændsler.

For opvarmningsbrændsel anvendes den nuværende minimumssats for elektricitet på 0,15 euro pr. GJ (1,125 kr. pr. GJ) på alle energiprodukter, der anvendes til opvarmning. Herved opnås samme satser for ensartede energianvendelser.

For motorbrændstoffer, herunder biobrændstoffer, fastsættes minimumssatsen til 9,6 euro pr. GJ (72 kr. pr. GJ) i 2018, svarende til det nuværende afgiftsniveau for benzin.

For så vidt angår landbrugssektoren indebærer forslaget, at muligheden for at give hel eller delvis afgiftsfritagelse for sektorens energiforbrug ophæves. Der indføres dog mulighed for at give afgiftslempelse for energiafgiftselementet, hvis de begunstigede landbrug bliver omfattet af ordninger, som fører til øget energieffektivitet. Den øgede energieffektivitet skal stort set svare til det, der ville være opnået, hvis EU's minimumssatser havde været gældende.

Minimumssatserne for energiafgiften af afgifterne foreslås reguleret hvert tredje år efter det harmoniserede forbrugerprisindeks.

b) Bedre koordinering mellem EU's energibeskatningsdirektiv og direktivet om EU's kvotehandelssystem (2003/87/EF)

Alle CO₂-emissioner, som er omfattet af EU's CO₂-kvotesystem vil ifølge Kommissionens forslag blive fritaget for CO₂-afgift. Dermed løses det dobbeltreguleringsproblem, som findes i det nuværende direktiv, og der sikres en mere ensartet belastning af energiforbrug inden for og uden for kvotesektoren. Det indebærer fx, at der ikke skal CO₂-afgift på større fjernvarme – og kraftvarmeværkers kvoteomfattede brændselsforbrug til varmeleverancer.

Energiforbrug i virksomheder uden for kvotesektoren pålægges en CO₂-afgift, som skal afspejle den kvotepris, der betales inden for kvotesektoren. Ligeledes udformes et bundfradrag i CO₂-afgiften, der skal afspejle gratiskvoterne til kvotevirksomheder forbundet med risiko for udflytning til lande med en lempeligere CO₂-regulering - såkaldte carbon leakage virksomheder.

c) Øgede minimumsafgifter for en række energiprodukter

De nuværende minimumssatser er baseret på mængden (liter m.v.) af forbrugte energiprodukter og afspejler således hverken energiprodukternes energiindhold eller CO₂-emissioner.

De nye samlede minimumssatser (pr liter m.v.), som fremkommer af summen af de foreslåede minimumsafgifter for hhv. energi- og CO₂-indhold, overstiger det nuværende niveau. Stigningen fremkommer hovedsageligt som følge af introduktionen af en minimumsafgift for CO₂-emissions-indhold.

d) Ens afgiftsbelastning på ensartede energiprodukter (efter energi- og CO₂-indhold), selv når nationale afgifter ligger over EU's minimumssatser (proportionalitetsprincippet)

Med de nuværende regler har medlemsstaterne en vis frihed til at fastsætte afgiftsbelastningen på tværs af de forskellige energiprodukter, så længe EU's minimumssatser er opfyldt. Med revisionen af energibeskatningsdirektivet foreslår Kommissionen, at den afgiftsfaktor, der ganges på hhv. energi- og CO₂-emissions-indhold, skal være ens for forskellige energiprodukter, der anvendes til samme formål – også når der fastsættes nationale satser over minimumssatserne. (proportionalitetsprincippet). Det er derfor efter Kommissionens forslag ikke længere nok kun at overholde minimumssatserne.

e) Øvrige ændringer bl.a. vedr. elektricitet, der tilføres skibe i havn, samt mineralogiske processer

Efter det nuværende direktiv fritages elektricitet, der produceres om bord på et fartøj, herunder fartøjer, der ligger ved kaj i en havn, fra beskatning. Kommissionens forslag indebærer, at elektricitet, der føres fra land til skibe ved kaj i en havn, fritages for beskatning for at anspore til, at skibene undlader at producere elektricitet på egne afgiftsfri brændsler, og i stedet anvender den renere strøm, der kan leveres fra land. Ordningen foreslås i første omgang indført for en otte års periode.

Mineralogiske og metallurgiske processer (cementproduktion m.v.), som hidtil har været helt uden for direktivet, er fortsat uden for direktivets anvendelsesområde for så vidt angår energiafgifter, men ikke CO₂-afgift. Brændsler til de omhandlede processer vil herefter være omfattet af enten CO₂-kvoter eller af en CO₂-afgift.

Orienterende debat på ECOFIN den 22. juni 2012
Energibeskatning var senest på ECOFIN's dagsorden den 22. juni 2012, hvor det daværende danske formandskab havde udarbejdet en note, der havde til formål at få

skabt klarhed over landenes synspunkter mht. en række spørgsmål, først og fremmest det overordnede princip for strukturen i energibeskatningsdirektivet, herunder særligt spørgsmålet om, hvorvidt minimumssatserne skal reflektere CO₂ emissionerne og energiindholdet i energiprodukterne.

Noten lagde bl.a. op til at opgive kravet om, at energiafgiftsbelastningen skal være ens på tværs af energiprodukter, som bruges til samme formål, når niveauet for afgifterne er over minimumssatserne (proportionalitetsprincippet). Langt hovedparten af landene var imod denne del af forslaget om proportionalitetsprincippet og vurderingen var, at en opgivelse af princippet ville være afgørende for fremdrift i det videre arbejde.

Noten søgte imidlertid at fastholde en strukturel ændring af minimumssatserne. Der lagdes op til, at de fremtidige minimumssatser skal reflektere CO₂ emissionerne og energiindholdet i de forskellige energiprodukter. Det blev foreslået, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivning kunne lægge de to afgifter sammen til en fælles afgift baseret på en energikomponent og en CO₂-komponent, der tilsammen overholder minimumsafgiften.

Drøftelsen på ECOFIN gav disse retningslinjer for det videre arbejde:

- a) Der skal være minimumssatser og ved fastsættelsen af minimumssatserne bør tages udgangspunkt i energiindhold og CO₂-emissioner, idet den konkrete udmøntning skal undersøges på pragmatisk vis og være i overensstemmelse med konklusionerne fra det Europæiske Råd i marts 2008,
- b) der skal være lige afgiftsmæssig adgang til reducerede afgiftssatser og – fritagelser både, hvad angår energibeskatning og CO₂-beskatning,
- c) proportionalitetsprincippet og prisindekseringen for energiafgifter kan udgå og
- d) arbejdsgruppen inviteres til at fortsætte arbejdet, herunder også mht. niveauet for minimumsafgifter, afgiftslempelser, biobrændsler og visse andre energiprodukter, statsstøtte, koordinering med CO₂-kvotesystemet og overgangsregler.

Der var dog én medlemsstat, Polen, som under debatten tog et forbehold for så vidt angår indførelsen af en CO₂-komponent i minimumsafgifterne.

Det aktuelle udkast til kompromisforslag fra det italienske formandskab

Skiftende formandskaber har arbejdet for at få medlemsstaternes modsatte interesser til at konvergere i en fælles kompromistekst. Det italienske formandskab har fremlagt et kompromisforslag, som indebærer en række ændringer i forhold til Kommissionens forslag.

Følgende hovedelementer, herunder elementer fra Kommissionens forslag, som dog ofte er modificeret eller justeret i forhold til Kommissionens forslag, indgår i det aktuelle udkast til kompromisforslag:

- a) Der skal kun være ét sæt minimumsafgifter som hidtil – i modsætning til de to sæt i Kommissionens forslag (energiindhold og CO₂ emission). Der er dog en implicit dobbelt afgiftsstruktur med både en energiafgiftskomponent og en CO₂-afgiftskomponent, som til sammen udgør beregningsgrundlaget for de nye minimumsafgifter.
- b) Det er frivilligt, om medlemsstaterne vil have en separat CO₂-afgift i deres nationale lovgivning. Summen af en energiafgift og en eventuel CO₂-afgift for et energiprodukt skal overholde den nye EU-minimumsafgift for energiproduktet.
- c) Generelt beskedne stigninger – og for enkelte tilfælde ingen eller næsten ingen stigning - i minimumsafgifterne kombineret med en indfasning over seks år.

- d) Minimumssatserne beregnes på grundlag af en energiafgiftskomponent og en CO₂-afgiftskomponent, der hver især ikke længere er ensartede, som i Kommissionens forslag. Fx er der forskellige satser for CO₂-afgiftskomponenten på forskellige energiprodukter og i forskellige anvendelser, herunder en CO₂-komponent på 12 EURO pr. ton CO₂ for almindelig motorbrændstof i 2016 og en CO₂-komponent på 1,6 EURO pr. ton CO₂ for almindeligt opvarmningsbrændsel til virksomheder i 2016.
- e) Minimumssatserne for brændsler vil som hidtil - i modsætning til Kommissionens forslag - være forskellige for brændsler til henholdsvis erhvervsmæssigt forbrug og ikke-erhvervsmæssigt forbrug.
- f) Særligt lave minimumsafgifter for bæredygtige energiformer baseret på biomasse og for biogas.
- g) Motorbrændstofferne LPG (Liquefied Petroleum Gas eller flaskegas) og naturgas får de laveste minimumssatser for motorbrændstoffer. Ifølge Kommissionens forslag skulle begunstigelsen af disse produkter ellers ophøre.
- h) Der indføres særlige minimumsafgifter for energiintensive virksomheder, idet disse virksomheder ligesom i dag kan defineres mere eller mindre bredt af den enkelte medlemsstat. Disse særlige minimumsafgifter vil dog kun gælde for den gruppe af energiintensive virksomheder, som ikke er kvoteomfattede. Dette punkt er nyt i forhold til Kommissionens forslag.
- i) Afgiftsreglerne koordineres lidt bedre med EU's kvotesystem (ETS). Det vil sige, at der gives fritagelse for CO₂-komponenten i minimumsafgiften for de kvoteomfattede virksomheder. Minimumsafgifterne vil dog ligge tæt på ovennævnte minimumsafgifter for energiintensive virksomheder udenfor kvotesektoren (de kvoteomfattede virksomheder er typisk også energiintensive). Dette punkt modificerer Kommissionens forslag.
- j) Kommissionens forslag om et bundfradrag i CO₂-afgiften, der skal afspejle gratiskvoterne til såkaldte carbon leakage virksomheder inden for kvotesektoren fjernes. Mange medlemsstater har givet udtryk for, at deres virksomheder ikke havde de oplysninger, som bundfradraget skulle beregnes ud fra, og at bundfradraget derfor var forbundet med store administrative problemer.
- k) Muligheden for fuldstændig afgiftsfritagelse for landbrug, herunder gartneri, fortsætter til udgangen af 2022. Inden 2023 skal Kommissionen dog forelægge Rådet en rapport om denne mulighed, og muligheden vil kun ophøre, hvis der er enighed i Rådet herom. Kommissionen havde foreslået mulighed for permanent fritagelse for energiafgift - men ikke for CO₂-afgift - på betingelse af, at visse krav om energieffektivisering er opfyldt for landbruget.
- l) Mineralogiske processer m.v. omfattes fortsat ikke af energibeskatningsdirektivet. Kommissionen havde foreslået, at der som udgangspunkt skulle gælde CO₂-afgift for disse processer.
- m) Afgiftsfritagelse for elektricitet til erhvervsskibe i havne – uden tidsbegrænsning som i Kommissionens forslag (8 år).
- n) Tilpasning af afgiftsregler for lastbilers standardtanke. Regler om standardtanke sikrer, at afgiftspålagt motorbrændstof i standardtanken kan medbringes fra en medlemsstat til en anden uden at der igen skal betales afgift af brændstoffet. Medlemsstaterne har haft forskellig praksis på området, hvilket har givet fx danske vognmænd problemer i Tyskland. Med tilpasningen af reglerne afhjælpes dette problem.
- o) Smøreolier i større leverancer ("bulk commercial movements") omfattes af krav om ledsagedokumenter m.v. i cirkulationsdirektivet (direktiv

2008/118/EC). Dette er ønsket af flere østeuropæiske lande, som dermed får bedre mulighed for at kontrollere varebevægelser med smøreolie og undgå svig. Det er et nyt punkt i forhold til Kommissionens forslag.

- p) Mulighed for særlig lav afgift for elektricitet til eldrevne køretøjer. Det er et nyt punkt i forhold til Kommissionens forslag.
- q) En mulighed for at differentiere mellem erhvervsmæssig og ikke-erhvervsmæssig dieselolie til anvendelse i motorkøretøjer. Dette indgik ikke i Kommissionens forslag, som derimod fjernede denne sondring i det nuværende direktiv. For så vidt angår denne sondring lægger formandskabets forslag derfor ikke op til ændringer ift. det gældende direktiv.

Delegerede retsakter

Kommissionens forslag og det aktuelle kompromisforslag fastlægger det afgiftspligtige vareområde i direktivet ved hjælp af varekoder i den kombinerede nomenklatur i Kommissionens gældende forordning om told- og statistiknomenklaturen. Når forordningen erstattes, eller når en ændring af denne kombinerede nomenklatur nødvendig gør en ændring af koder til fastlæggelse af det afgiftspligtige vareområde i direktivet, vedtager Kommissionen en delegeret retsakt med henblik på, at bevare status quo vedrørende fastlæggelsen af det afgiftspligtige vareområde i direktivet. Denne delegation af beføjelser kan tilbagekaldes af Rådet. Det er dog betinget af, at nærmere angivne procedurer og frister overholdes.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115.

Europa-Parlamentets fagudvalg for økonomiske og monetære anliggender, ECON-udvalget, vedtog d. 4. oktober 2011 ændringsforslag til Kommissions forslag i form af en resolution (betænkning), som udgør Europa-Parlamentets høringssvar til forslaget. Europa-Parlamentet har endeligt vedtaget denne betænkning i forbindelse med plenarforsamlingen d. 14. oktober 2011.

Ifølge Europa-Parlamentets udtalelser er forslaget et fremskridt i forhold til det gældende energibeskatningsdirektiv, men det beklages, at revisionen af direktivet ikke er mere ambitiøs og kohærent. Til uddybning heraf er anført en række generelle og specifikke bemærkninger.

Nærhedsprincippet

Der er tale om et forslag om ændring af et allerede eksisterende direktiv. Ved det foreslåede direktiv sikres medlemsstaterne fortsat en betydelig grad af fleksibilitet til eksempelvis – som Danmark – at fastsætte afgifter, der overstiger minimumsafgifterne. Kommissionen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Den danske regering er enig heri.

Gældende dansk ret

Den danske lovgivning, som direkte eller indirekte vedrører energibeskatningsdirektivet, findes i disse love:

- a) Lov om afgift af elektricitet
- b) Lov om afgift af naturgas og bygas
- c) Lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v.

- d) Lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.
- e) Lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter
- f) Lov om statsstilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift mv. (aftaleordning)

Denne gældende danske lovgivning er i stor udstrækning i overensstemmelse med både Kommissionens direktivforslag fra 2011 og det aktuelle kompromisforslag. Begge forslag er således på linje med de ændringer, som gennem årene er foretaget i de danske energi- og CO₂-afgifter. Der har fx gennem mange år været en opdeling af afgifter på energiprodukter i en energiafgift og en CO₂-afgift.

De danske afgifter på motorbrændstofferne diesel og benzin er i dag indrettet således, at der er højere afgift på benzin end på diesel i forhold til energiindhold. En vedtagelse af Kommissionens forslag ville derfor – på grund af proportionalitetsprincippet - medføre tilpasning af forholdet mellem dieselaafgiften og benzinaafgiften i Danmark. Da medlemsstaterne har været enige om at afvise proportionalitetsprincippet, er dette punkt ikke relevant længere. Punktet er således heller ikke en del af det aktuelle kompromisforslag.

Herudover vil relevant dansk ret fremgå af afsnittet om konsekvenser nedenfor.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens forslag og det aktuelle kompromisforslag vil medføre, at den danske CO₂-afgift på brændsler til varmefremstilling i de kvoteomfattede fjernvarme- og kraftvarmeanlæg ikke længere kan opretholdes. Det indebærer ændringer i lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter.

Hertil kommer, at de nuværende bundfradrag i CO₂-afgiften for drivhusgartnere udenfor kvotesektoren ikke vil kunne opretholdes. Der vil også kunne blive tale om justeringer af bundfradragene for andre energiintensive virksomheder, som er nævnt i CO₂-afgiftslovens procesliste. Endelig skal der ske justeringer i lov om statsstilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift mv. (aftaleordning), for at energiintensive virksomheder fortsat kan få tilskud i forbindelse med indgåelse af aftaler om energieffektivisering. Det aktuelle kompromisforslag fjerner den af Kommissionen foreslåede bundfradragsordning, som Danmark har støttet, idet ordningen dog efter Danmarks opfattelse skulle udvides til at omfatte drivhusgartnerier. Det forudsættes, at der indenfor rammerne af det reviderede direktiv gennemføres en kompenserende afgiftslempelse for drivhusgartnere. Dette indebærer ændringer i fx lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter.

For brændsler til opvarmning af drivhusgartneres væksthuse - både indenfor og udenfor kvotesektoren - betales i dag kun energiafgift med de nuværende minimumsafgifter i energibeskatningsdirektivet. Kommissionens forslag vil medføre øget belastning med afgift af gartnerne med en stigning fra 4,9 øre/Nm³ til 39 øre/Nm³ for naturgas og lidt mindre for andre energiprodukter. De ændrede minimumsafgifter for de fleste brændsler efter det aktuelle kompromisforslag vil medføre en meget lavere stigning fra 4,9 øre/Nm³ naturgas og lidt mere for kul. Kompromisforslaget indebærer dermed ændringer i lov om afgift af naturgas og bygas og andre energiafgiftslove.

Der vil skulle foretages tilpasninger af regler for elektricitet til erhvervsskibe i havne, lastbilers standardtanke og større leverancer af smøreløier.

I øvrigt overholder den danske lovgivning minimumsafgifterne m.v. i både Kommissionens forslag og det aktuelle kompromisforslag.

Det bemærkes, at Danmark, efter Kommissionen fremsatte sit forslag i 2011, har reduceret energiafgifterne på brændsler til erhvervenes produktionsprocesser ned til 4,5 kr./GJ. Denne sats ligger over minimumssatsen for energiafgiften i Kommissionens forslag, og den svarer til den højeste minimumsafgift efter det aktuelle kompromisforslag.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens og formandskabets forslag om at ophæve CO₂-afgiften på fjernvarme- og kraftvarmeverkerens kvoteomfattede brændselsforbrug til varmeproduktion vil medføre et provenutab i størrelsesordenen ¾ mia. kr. pr. år.

Herudover forventes de statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser at blive begrænsede.

Det nuværende bundfradrag i CO₂-afgiften for gartnerier udenfor kvotesektoren ophæves – dog med nævnte kompenserende afgiftslempelse – og gartneriers belastning med minimumsafgift øges, hvilket medfører et merprovenu på 2-3 mio. kr., hvilket er betydeligt lavere end de ca. 50 mio. kr. efter Kommissionens forslag.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionens forslag og det aktuelle kompromisforslag medfører ingen nævneværdige konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Kommissionens forslag og det aktuelle kompromisforslag skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslagene har været i høring hos relevante erhvervsorganisationer og myndigheder. Resumé af høringssvar blev oversendt til Folketingets orientering sammen med grundnotat om Kommissionens forslag den 1. juli 2011.

Det aktuelle kompromisforslag har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag har tidligere været forlagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 8. november 2011, og forud for ECOFIN 22. juni 2012.

Holdning

Dansk holdning

Danmark har hidtil støttet Kommissionens forslag, der indebærer bedre konkurrencevilkår for danske erhverv, men har ment, at proportionalitetsprincippet skulle ophæves.

Danmark arbejder generelt for et højt ambitionsniveau mht. EU's regler for energibeskatning, men kan i lyset af de delte meninger blandt landene støtte, at der arbejdes videre med det aktuelle kompromisforslag.

Andre landes holdninger

Der er foreløbig ikke udsigt til enighed om det aktuelle kompromisforslag, idet ingen medlemsstater er fuldt tilfredse med forslaget og der er delte meninger om forslagets elementer, herunder niveauet for de nye minimumsafgifter.